

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2022

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Program określa kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa źródła finansowania tych zadań, przedstawia również zadania własne gminy wynikające z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zgodnie z treścią tych ustaw zadania wykonuje się w szczególności przez:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu czy sięgania po narkotyki.
- działalność wychowawczą i informacyjną
- ograniczanie dostępności alkoholu i narkotyków
- leczenie osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Na zadaniach tych należy skupić szczególną uwagę, dlatego że problemy związane z alkoholem należą do tej grupy problemów społecznych, które przybierają bardzo duże rozmiary i powodują szkody zarówno ekonomiczne, jak i społeczne. W związku z powyższym, celem działań podejmowanych przez gminę jest zmniejszenie problemów powodowanych przez alkohol i narkotyki w całej populacji, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka, ponieważ na szkody związane z alkoholem i narkotykami narażony jest każdy mieszkaniec gminy, niezależnie od tego czy pije, czy bierze, czy nie. Adresatami programu są mieszkańcy gminy Brzyska, a w tym m. in. osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, osoby współuzależnione, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminne Centrum Kultury i Czytelnictwa, Placówki Oświatowe, Zakład Opieki Zdrowotnej, organizacje pozarządowe jak Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Narkomania to drugi problem, na którym należy skupić szczególną uwagę, ponieważ powszechność narkotyków wcześniej była problemem głównie dużych miast, dzisiaj są one obecne w małych miasteczkach, a nawet na wsiach. Nasz gmina nie jest wolna od tego problemu.

II. Diagnoza problemów uzależnień w gminie Brzyska

Gminy, z racji dysponowania największą wiedzą o problemach swoich społeczności, a także o dostępnych zasobach, mogą przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności. Konkretnie działania profilaktyczne wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska.

Skala zjawiska uzależnienia od alkoholu na terenie gminy jest jednak trudna do precyzyjnego określenia, a poziom spożycia alkoholu, jak i rozpowszechnienie szkodliwych następstw picia, są różne w zależności od środowiska. Problemy związane z alkoholem to:

1) duża dostępność fizyczna i ekonomiczna alkoholu:

W gminie Brzyska znajduje się łącznie 14 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. W 14 punktach sprzedawane jest samo piwo, a w 7 punktach sprzedawane jest wino i wódka. Jednak do alkoholu sprzedawanego w naszych sklepach należy dodać alkohol kupowany poza terenem naszej gminy oraz wyprodukowany przez mieszkańców gminy oraz alkohol uzyskany z łatwo dostępnego spirytusu niewiadomego pochodzenia.

2) szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu oraz zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy domowej:

Informacji o rozmiarach tego problemu dostarczają dane uzyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzyskach, oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzyskach.

Szczegółowe dane z działalności w tym zakresie GOPS w Brzyskach oraz Zespołu Interdyscyplinarnego zostaną przedstawione na kolejnych sesjach Rady Gminy.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Komisja kompleksowo przygotowuje dokumentację wymaganą przy kierowaniu wniosków do Sądu Rodzinnego w Jaśle (przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, rozmowy z członkami rodziny, zlecanie do wykonania opinii przez biegłych sądowych)

Na bieżąco udzielane są porady dla osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych przez psychologa z Ośrodka Psychoterapii w Jaśle. Porady te cieszą się co raz większym zainteresowaniem najczęściej osób współuzależnionych.

W ramach konsultacji podejmowano działania mające na celu:

- motywowanie do leczenia,
- informowanie o możliwościach podjęcia leczenia w placówkach odwykowych,
- udzielanie wsparcia po odbytych leczeniu,
- rozpoznawanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej, a co za tym idzie udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach powstrzymania przemocy,
- udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych,
- udzielanie informacji telefonicznych.

Nowym elementem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Zostało nadane nowe brzmienie art. 41 ust. 1 pkt 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z aktualnym zapisem

do zadań własnych gminy należy „Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych”.

Dlatego też Komisja planuje przeprowadzić w 2022 roku spotkania dzieci i młodzieży z Psychologiem w każdej Placówce Oświatowej na terenie gminy oraz z młodzieżą KSM, Akademii Piłkarskiej, Klubów Piłkarskich czy innych.

Komisja planuje również odbyć szkolenie w zakresie uzależnień behawioralnych, w którym wezmą również udział pedagodzy pracujący w naszych szkołach.

III. Cele

Celem Programu w 2022 roku jest:

1. Rozpoznawanie problemów na terenie gminy oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
2. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów:
 - poszerzanie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem używania alkoholu i narkotyków przez dzieci i młodzież ,
 - poszerzanie wiedzy osób zajmujących się działaniami profilaktycznymi na temat szkodliwości alkoholu, narkotyków oraz obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa;
3. Zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują:
 - zwiększanie kompetencji osób pomagających dzieciom i pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień,
 - poprawa funkcjonowania dorosłych członków rodzin osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie;
4. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami:
 - zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz osób uwięzianych w przemoc,
 - poszerzanie wiedzy na temat szkód zdrowotnych wynikających z picia szkodliwego oraz uzależnienia od alkoholu i narkotyków, w tym wspieranie instytucji zajmujących się problematyką uzależnień;
5. Edukacja publiczna w zakresie:
 - informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu i narkotyków,
 - promocji zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji
6. Działalność profilaktyczna polegająca na wspieraniu klubów sportowych działających na terenie gminy, również finansowo, gdyż krzewienie kultury fizycznej i sportu jest najlepszym działaniem profilaktycznym odciągającym młodzież i dzieci od alkoholu i narkotyków, a pozwalająca zdrowo i w sposób wolny od nałogów, spędzić wolny czas.

Warunkiem niezbędnym do osiągnięcia celów Programu, jest realizacja następujących zadań:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

IV. Zasoby służące realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzyskach
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzyskach
3. Posterunek Policji w Kołaczycach
4. Jednostek Oświatowe na terenie gminy Brzyska
5. Gminne Centrum Kultury i Czytelnictwa w Brzyskach
6. Zakład Opieki Zdrowotnej w Brzyskach
7. Gminny Zarząd OSP
8. Parafie z terenu gminy
9. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży

Program uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym, a także wiedzę na temat przeciwdziałania uzależnieniom, leczenia, rehabilitacji i resocjalizacji osób uzależnionych oraz redukcji szkód społecznych spowodowanych uzależnieniem i współuzależnieniem. Zadania ujęte w Programie będą finansowane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wniesionych do kasy gminy przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż tych napojów oraz tzw. podatku od małych.

Członkowie tej Komisji otrzymywać będą wynagrodzenie w wysokości 280 zł brutto, Sekretarz Komisji 320 zł, a Przewodniczący Komisji w wysokości 380 zł brutto za udział w każdym posiedzeniu Komisji, oraz za przeprowadzenie kontroli w placówkach handlowych na terenie gminy Brzyska. Ponadto Przewodniczący Komisji za sporządzenie wniosku do Sądu Rodzinnego i Nieletnich mającego na celu leczenie uzależnionego od alkoholu, kwotę 100 zł. Przewodniczący Komisji za przygotowanie materiałów, uczestnictwo, prezentowanie prac i dokumentów Komisji podczas działań kontrolnych instytucji zewnętrznych, czy kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy, czy innych Komisji Rady oraz prezentację, podczas Sesji Rady Gminy, materiałów dotyczących pracy komisji otrzymywał będzie wynagrodzenie w wysokości 200 zł za każdą obecność bez względu na czas trwania prezentacji.

Członkom GKRPA, a także innym osobom wykonującym na rzecz realizacji gminnego programu określone zadania, przysługuje zwrot podróży poza obszar gminy w wysokości określonej w przepisach, o podróżach służbowych na terenie kraju.

Załącznik:

- Regulamin przyznawania i rozliczania środków finansowych z funduszu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzyskach – załącznik nr 1
- Wniosek o przyznanie środków finansowych na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Narkomanii – załącznik nr 2

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Sławomir Młodziejczyk